

**WYNIKI NADZORU PEDAGOGICZNEGO
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO KURATORA OŚWIATY
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019**

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 1148).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2018/2019 ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej.
- Plan Nadzoru Pedagogicznego Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2018/2019.

EWALUACJA ZEWNĘTRZNA

W roku szkolnym 2018/2019 w województwie warmińsko-mazurskim przeprowadzono: 60 ewaluacji problemowych, w tym 36 w zakresie wybranym przez MEN i 24 w zakresie wybranym przez KO.

Analiza wyników ewaluacji wskazuje, że:

1. Nauczyciele poddają analizie stopień opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej. Analiza osiągnięć uczniów jest podstawą planowania pracy dydaktycznej i wychowawczej szkoły.
2. Nauczyciele praktycznej nauki zawodu w trakcie realizowanych zajęć praktycznych uwzględniają osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a sformułowane na tej podstawie wnioski wykorzystują do planowania działań doskonalących umiejętności praktyczne uczniów.
3. W celu zapewnienia optymalnych warunków wdrażania podstawy programowej, stale wzbogaca się bazę i wyposażenie szkoły, tworzy nowoczesne pracownie.
4. Uczniowie są zaangażowani w zajęcia lekcyjne, natomiast w małym stopniu angażują się w zajęcia pozalekcyjne. Chętnie uczestniczą w działaniach wolontariackich i poszerzających ich umiejętności zawodowe.

5. Celowa i zróżnicowana współpraca szkoły z licznymi podmiotami środowiska lokalnego wpływa na ich wzajemny rozwój, wzbogaca ofertę placówki i przyczynia się do zaspokojenia potrzeb środowiska lokalnego.

Rekomendacje:

1. Nauczyciele w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów powinni realizować podstawę programową i podejmować zindywidualizowane działania ukierunkowane na ich rozwój.
2. Należy umiejętnie motywować uczniów do nauki i tworzyć sytuacje edukacyjne (dydaktyczne i wychowawcze) w taki sposób, aby działania podejmowane w oparciu o wnioski z analiz szkolnych przyczyniały się do wzrostu wyników kształcenia.
3. Wskazane jest zwiększenie atrakcyjności realizowanej oferty zajęć pozalekcyjnych pod kątem oczekiwań uczniów i rodziców.

Kontrole MEN

I. Ocena prawidłowości zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej (publiczne przedszkola - 22 i publiczne szkoły podstawowe - 44)

Wnioski:

1. W 94% szkół i placówek arkusz organizacji określał ogólną liczbę godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący, w tym liczbę godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli.
2. 97% uczniów było objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną na podstawie rozpoznania indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole.
3. W niektórych placówkach (13,5%) nauczyciele i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi nie dokonali oceny efektywności udzielonej pomocy i nie sformułowali wniosków dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.
4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizowano i udzielano głównie we współpracy z rodzicami uczniów (55,8%) i poradniami psychologiczno-pedagogicznymi (19,7%).

Rekomendacje:

1. Ogólna liczba godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę (w tym liczba godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli) powinna być uwzględniana w arkuszach organizacji szkoły.

2. Należy zwrócić uwagę na właściwą liczebność uczniów podczas zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zobowiązać prowadzących te zajęcia do dokonywania oceny efektywności udzielanej pomocy i formułowania wniosków dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ich ucznia.
3. W ramach podejmowanej przez placówki współpracy z podmiotami i organizacjami pozarządowymi, należy pamiętać o konieczności uzgadniania warunków tej współpracy.

II. Zgodność z przepisami prawa funkcjonowania oddziałów międzynarodowych i dwujęzycznych

(publiczne szkoły podstawowe z oddziałami dwujęzycznymi - kontrolą objęto 4 placówki, co stanowiło 30% ww. typu szkół)

Wnioski:

1. W kontrolowanych oddziałach nauczanie w dwóch językach: polskim oraz obcym nowożytnym odbywa się na co najmniej dwóch zajęciach edukacyjnych.
2. W jednej z kontrolowanych placówek dyrektor nie wskazał realizacji zajęć edukacyjnych obowiązkowo prowadzonych w dwóch językach zgodnie z organizacją nauki w oddziałach dwujęzycznych.
3. Wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia języka obcego nowożytnego oraz nauczyciele przedmiotów innych niż języki obce, posiadają odpowiednie kwalifikacje określone w przepisach dotyczących szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

Rekomendacje:

1. Przy organizacji oddziałów dwujęzycznych w ogólnodostępnych szkołach podstawowych nauczycieli prowadzących przedmioty inne niż języki obce należy zatrudniać z odpowiednimi kwalifikacjami.
2. W ramach podejmowanej przez placówki organizacji prowadzenia oddziałów dwujęzycznych należy pamiętać o konieczności prowadzenia nauczania w drugim języku obcym przynajmniej z jednego ze wskazanych w ustawie Prawo oświatowe przedmiotów obowiązkowych.

III. Ocena prawidłowości tworzenia, organizowania oraz funkcjonowania oddziałów sportowych

Kontrolą objęto 23 publiczne szkoły podstawowe z oddziałami sportowymi (30 %), w których funkcjonują 103 oddziały sportowe.

Wnioski:

1. W 7 szkołach podstawowych (30,4 % kontrolowanych placówek) rekrutacja do oddziału sportowego przeprowadzona została niezgodnie z art. 137 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.)
2. Stwierdzono w jednym przypadku brak zapisów dotyczących organizacji oddziałów sportowych w statucie szkoły podstawowej.
3. W jednym przypadku nie realizowano szkolenia sportowego na podstawie programów szkolenia, opracowanych przez polskie związki sportowe, zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej.

Rekomendacje:

1. Wzmocnienie nadzoru pedagogicznego nad rekrutacją do oddziałów sportowych w szkołach podstawowych.
2. W celu rozwijania uzdolnień sportowych uczniów wskazane jest organizowanie przez szkoły podstawowe obozów sportowych.

Kontrole KO

I. Zgodność z przepisami prawa wydawania orzeczeń i opinii, w tym o potrzebie objęcia dziecka zindywidualizowaną ścieżką kształcenia, przez publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne

Badaniem objęto 25 publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych. Kontrolujący zbadali po 10 losowo wybranych orzeczeń, 10 opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i 10 opinii o potrzebie objęcia dziecka/ucznia pomocą w formie zindywidualizowanej ścieżki realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz zindywidualizowanej ścieżki kształcenia.

Wnioski:

Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego

1. Wszystkie badane orzeczenia wydano prawidłowo ze względu na niepełnosprawności, niedostosowanie społeczne lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym.
2. W większości przypadków (24 poradnie) osoby biorące udział w posiedzeniu zespołu zostały zobowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na posiedzeniu (nie zobowiązano w 1 poradni).
3. Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące podpisywania orzeczeń (1 poradnia) oraz brak działań wspierających rodziców dziecka lub ucznia (1 poradnia),
4. Wszystkie analizowane orzeczenia wydano na właściwy okres.

Opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

1. Podczas kontroli stwierdzono zbieżność numerów w dwóch wydanych opiniach - błąd zapisów w rejestrze (1 poradnia).
2. W przypadku dzieci, u których stwierdzono nieprawidłowości w rozwoju psychoruchowym, a którym nie wydano opinii o potrzebie wczesnego wspomagania (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych - Dz.U. z 2017 r. poz. 1712), poradnie informują rodziców o innej możliwości uzyskania pomocy – w wiodącym ośrodku koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczym (program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”).

Opinie w sprawie objęcia ucznia pomocą w formie zindywidualizowanej ścieżki kształcenia

1. Do wniosku o wydanie opinii dołączano niezbędną dokumentację.
2. Wszystkie badane opinie w sprawie objęcia dziecka pomocą w formie zindywidualizowanej ścieżki były opracowane poprawnie.

Rekomendacje:

1. Należy zwrócić większą uwagę na dokumentowanie pracy, a także precyzyjne stosowanie zapisów w wymaganych drukach orzeczeń i opinii,
2. Wskazane jest wypracowanie przez poszczególne poradnie:
  - a) jednolitego sposobu zawiadamiania wnioskodawców o terminie posiedzenia zespołu orzekającego i możliwości przedstawienia swego stanowiska, a także o sposobie odebrania orzeczenia,
  - b) sposobu dokumentowania wspólnych ustaleń i rozstrzygnięć zespołu orzekającego,
  - c) jednolitego sposobu zobowiązywania członków zespołów orzekających do nieujawniania spraw poruszanych na posiedzeniach, które mogą naruszać dobra osobiste dziecka/ucznia, rodziców dziecka/ucznia.
3. Należy zacieśnić współpracę ppp z przedszkolami, szkołami i placówkami w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów oraz efektów działań podejmowanych w kierunku poprawy funkcjonowania ucznia oraz planowania dalszych działań.

II. Realizacja przez szkoły i placówki zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego oraz organizacja zajęć specjalistycznych wynikających z treści orzeczenia

Kontrolą objęto 25 publicznych szkół podstawowych. Uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – 3,5% ogólnej liczby uczniów badanych szkół, w tym uczniów z niepełnosprawnościami – 3,2%

Wnioski:

1. Dla wszystkich uczniów z niepełnosprawnościami został opracowany indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, jednak prawie 1/3 analizowanych programów nie zawierała zapisów wskazanych w przepisach prawa.
2. Wszystkie programy zostały opracowane przez zespół po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.
3. Prawie połowa kontrolowanych szkół przy opracowywaniu WOPFU i IPET korzystała ze wsparcia specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznej.
4. W 2 szkołach dyrektor powierzył prowadzenie zajęć rewalidacyjnych nauczycielom nieposiadającym kwalifikacji odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności ucznia.

Rekomendacje:

1. Zgodnie z przepisami prawa rodzice ucznia każdorazowo winni być pisemnie powiadamiani (w sposób przyjęty w szkole) o terminie spotkania zespołu opracowującego WOPFU, IPET i dokonującego cyklicznie oceny efektywności podejmowanych działań.
2. Należy zwrócić uwagę na jakość dokumentów opracowywanych w szkole dla ucznia objętego kształceniem specjalnym.
3. W IPET należy zwrócić szczególną uwagę na:
  - a) zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów (sposób realizacji wskazanych w orzeczeniu celów),
  - b) działania wspierające rodziców ucznia, zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
  - c) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów, wychowawców grup wychowawczych z rodzicami ucznia.
4. Tygodniowy rozkład zajęć winien wynikać z realizowanego przez ucznia IPET, natomiast ocena postępów i wnioski dotyczące dalszej pracy – z WOPFU.

III. Realizacja doradztwa zawodowego w szkole podstawowej

Kontroli poddano 51 publicznych szkół podstawowych

Wnioski:

1. Nie wszyscy dyrektorzy zatwierdzili program wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w terminie określonym w rozporządzeniu, bądź też nie zasiękali przy tym opinii rady pedagogicznej.
2. W jednym przypadku w szkole w ogóle nie opracowano takiego programu.

2. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego nie zawsze są uwzględnione w tygodniowym rozkładzie zajęć.
3. W zdecydowanej większości szkół zajęcia te prowadzą nauczyciele posiadający stosowne kwalifikacje.

Rekomendacje:

1. Należy w dalszym ciągu monitorować realizację doradztwa zawodowego w szkołach, w szczególności z uwagi na wejście w życie nowego rozporządzenia dotyczącego tego obszaru pracy szkoły.

Kontrole doraźne

Kontrole doraźne są przeprowadzane przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji, gdy zaistnieje potrzeba przeprowadzenia w szkole lub placówce działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego.

W roku szkolnym 2018/2019 (od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r.) pracownicy Kuratorium Oświaty w Olsztynie przeprowadzili 501 kontroli doraźnych w 374 spośród 1917 nadzorowanych szkół i placówek. Kontrole te zostały przeprowadzone w szkołach i placówkach kierowanych przez 233 dyrektorów szkół i placówek.

Wnioski:

1. Przeprowadzone kontrole doraźne wskazują, iż w wielu szkołach i placówkach zdarzają się przypadki związane z brakiem przestrzegania podstawowych wymogów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom/wychowankom.
2. Wyniki kontroli wskazują także na liczne nieprawidłowości (156 zaleceń) w zakresie organizacji przez szkołę/placówkę udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3. Zapisy statutu szkoły lub placówki nie zawsze są respektowane przez nauczycieli w pełnym zakresie (brak informowania uczniów i ich rodziców o przewidywanych ocenach śródrocznych i rocznych, niestosowanie procedur powypadkowych).
4. Zdarzają się przypadki niewłaściwego prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania (w tym obszarze wydano 50 zaleceń), a także zatrudniania w szkołach/placówkach nauczycieli nieposiadających wymaganych kwalifikacji (wydano w tym zakresie 26 zaleceń).

Rekomendacje:

1. Wskazane jest prowadzenie dalszych działań upowszechniających wiedzę wśród dyrektorów szkół i placówek, na temat organizacji udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania.
2. Należy monitorować warunki pobytu uczniów/wychowanków w szkołach i placówkach.
3. Wskazane jest kontynuowanie działań, których celem jest nadzór nad stanem wyposażenia oraz infrastruktury szkół i placówek, tak aby został on doprowadzony do stanu zgodnego z przepisami.

Monitorowanie MEN

I. Dostosowywanie bazy lokalowej do wymagań określonych przepisami prawa

Kontrolę przeprowadzono w 25 placówkach (SOSW – 21, MOW – 2, MOS – 2)

Wnioski:

1. Baza lokalowa badanych placówek jest dostosowana do wymagań określonych przepisami prawa w zakresie wyposażenia ich w pomieszczenia przeznaczone do: prowadzenia zajęć rekreacyjno-wypoczynkowych, indywidualnej pracy z wychowankiem.
2. W nieco mniejszym stopniu spełniane są ww. wymogi odnośnie wyposażenia placówek w pomieszczenia umożliwiające organizację spotkań całej społeczności ośrodków oraz w pomieszczenia do prowadzenia zajęć specjalistycznych.
3. We wszystkich placówkach liczba osób sprawujących opiekę w porze nocnej jest zwiększana zgodnie z potrzebami tak, aby zapewnić bezpieczeństwo wychowanków w nich przebywających.

Rekomendacje:

1. Wskazane jest systematyczne doposażanie bazy lokalowej specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych i młodzieżowych ośrodków wychowawczych do wymagań określonych przepisami prawa.

II. Prowadzenie działalności innowacyjnej i wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania

Ankietę wypełniły 483 szkoły podstawowe

Wnioski:

1. W bieżącym roku szkolnym działalność innowacyjną zadeklarowało 48% szkół. Najczęściej realizowane są 2-3 projekty innowacyjne, w projekt zaangażowanych jest powyżej 5 nauczycieli oraz powyżej 20 uczniów, a wskazanym terminem realizacji jest rok szkolny.
2. Technologia informacyjno-komunikacyjna wykorzystywana jest do celów dydaktycznych najczęściej na zajęciach informatyki (92,5%), języka obcego (77,8%) oraz edukacji wczesnoszkolnej (71,6%). Stosunkowo rzadko wykorzystywana jest na zajęciach m.in. techniki (35,4%), edukacji dla bezpieczeństwa (33,5%), doradztwa zawodowego (27%) i podstaw przedsiębiorczości (6,4%).
3. Wyniki monitorowania wskazują na sporadyczne wykorzystywanie e-podręczników na poszczególnych zajęciach edukacyjnych. Najczęściej uczniowie korzystają z e-podręczników na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej (39,3%), informatyki (36,8%) oraz języka obcego (33,5%). Stosunkowo rzadko m.in. na zajęciach fizyki (21,3%), wiedzy o społeczeństwie (15,5%), podstaw przedsiębiorczości (2%).
4. Znacznie częściej w porównaniu do e-podręczników na poszczególnych zajęciach edukacyjnych korzysta się z e-zasobów. Najczęściej uczniowie korzystają z e-zasobów na zajęciach informatyki (77,4%), języka obcego (62,5%) oraz edukacji wczesnoszkolnej (60,4%).

Rekomendacje:

1. Należy zwiększyć liczbę działań innowacyjnych w szkołach poprzez inspirowanie nauczycieli do doskonalenia wiedzy w tym zakresie.
2. Wskazane, aby dyrektorzy szkół motywowali nauczycieli, w szczególności przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego, do podejmowania form doskonalenia zawodowego, przede wszystkim w zakresie TIK.
3. Dyrektorzy szkół powinni zaplanować w planie nadzoru pedagogicznego monitorowanie wykorzystania przez nauczycieli TIK podczas zajęć i kształtowania u uczniów ww. kompetencji.
4. Wskazane jest częstsze wykorzystywanie przez szkoły posiadanego sprzętu multimedialnego i oprogramowania oraz e-zasobów w prowadzeniu zajęć.

III. Organizacja kształcenia uczniów według indywidualnego programu i toku nauczania

Monitorowaniem objęto uczniów 8 publicznych szkół podstawowych, w których 11 uczniów kształci się według indywidualnego programu, a 4 według indywidualnego toku nauki.

Wnioski:

1. Najczęściej z inicjatywą i wnioskiem do dyrektora o udzielenie zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki występują rodzice ucznia.

2. Indywidualny program nauczania jest częściej realizowany niż indywidualny tok nauczania.
3. Najczęściej realizowanymi zajęciami edukacyjnymi w ramach indywidualnego programu lub toku nauczania jest język angielski i matematyka.
4. Badanie wykazało, że szkoły nie współpracują z innymi szkołami lub uczelniami wyższymi w ramach realizacji indywidualnego programu lub toku nauki.

Rekomendacje:

1. Należy zwrócić uwagę na rozwój współpracy szkoły z uczelniami wyższymi oraz innymi szkołami w ramach realizacji indywidualnego programu i toku nauki.
2. Motywować nauczycieli do rzetelnego rozpoznania możliwości intelektualnych uczniów tak, aby wybrać osoby o szczególnych uzdolnieniach, które kwalifikują do objęcia indywidualnym programem lub tokiem nauki i umożliwiają bardziej wszechstronny i szybszy rozwój ich intelektu.

IV. Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych

Monitorowanie przeprowadzono w 138 szkołach, co stanowi 10 % wszystkich szkół ogólnodostępnych dla dzieci i młodzieży

Wnioski:

1. Nauczyciele dość powszechnie i celowo kształtują kompetencje kluczowe uczniów. Działania ukierunkowane na kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów przyczyniają się do wyposażania ich w umiejętności umożliwiające dostosowanie się do zmieniającego się świata.
2. Nauczyciele mają dużą wiedzę w zakresie kompetencji społecznych oraz uczenia się i porozumiewania w języku ojczystym, niżej zaś ocenia się ich wiedzę w odniesieniu do kompetencji matematycznych, informatycznych, naukowo-technicznych, porozumiewania się w językach obcych, inicjatywności i przedsiębiorczości oraz świadomości i ekspresji kulturalnej, a także w zakresie kształcenia kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie.
3. Nauczyciele dostrzegają ograniczenia w możliwości pełniejszego kształtowania i rozwoju kompetencji kluczowych uczniów spowodowane brakiem motywacji ich do rozwoju oraz presją wyniku egzaminacyjnego.

Rekomendacje:

1. Doskonalenie się nauczycieli w formie szkoleń zewnętrznych, w tym w zakresie rozwijania przez nauczycieli własnych kompetencji, aby móc w pełni kształtować kompetencje kluczowe u uczniów.

2. Upowszechnianie wśród nauczycieli wiedzy na temat kompetencji kluczowych, umiejętności warunkujących powodzenie w przyszłym życiu społecznym i zawodowym, uświadamiać konieczność powszechnego kształtowania wszystkich umiejętności podczas większości zajęć przedmiotowych, pozalekcyjnych, pozaszkolnych.
3. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie planowania i organizowania zajęć, pozwalających na kompleksowe, systematyczne kształtowanie umiejętności ponadprzedmiotowych.

Monitorowanie KO

I. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach ponadpodstawowych

W monitorowaniu uczestniczyło 225 szkół, w tym:

- 87 liceów ogólnokształcących,
- 66 branżowych szkół I stopnia,
- 72 technika

Wnioski:

1. We wszystkich typach monitorowanych szkół organizowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.
2. Objęcie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną najczęściej sugerują rodzice, najrzadziej asystenci i pomoce nauczycieli.
3. Najczęstszą formą pomocy są zajęcia specjalistyczne (korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, o charakterze terapeutycznym), najrzadziej uczniowie korzystają z zajęć rozwijających umiejętność uczenia się i rozwijających uzdolnienia.

Rekomendacje:

1. Należałoby zwiększyć zakres współpracy szkół z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi w szczególności odnośnie przeprowadzania diagnoz i wskazywania sposobu rozwiązywania problemu uczniów.
2. Należy uwzględnić w arkuszach organizacji szkół godziny na realizację zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

II. Bezpieczeństwo uczniów w szkołach

Odpowiedzi na pytania udzieliło 591 szkół i placówek publicznych i niepublicznych

Wnioski:

1. Zdecydowana większość placówek deklaruje przestrzeganie podstawowych wymogów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa swoim podopiecznym;
2. Nadal występują braki w infrastrukturze zapewniającej bezpieczeństwo dzieci przebywających w placówkach - teren placówki nie jest ogrodzony, a szlaki komunikacyjne wychodzące poza jej teren nie zabezpieczono w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście na jezdnię uczniów.
3. Procedury powypadkowe nie są respektowane w wystarczającym stopniu – o zaistniałym zdarzeniu powinni być powiadamiani nie tylko rodzice, ale także inne osoby i instytucje (np. pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy, organ prowadzący).
4. Zdarzają się przypadki, że przekraczana jest właściwa liczba uczniów podczas zajęć świetlicowych prowadzonych przez jednego wychowawcę.

Rekomendacje:

1. Należy nadal prowadzić działania, których celem jest nadzór nad stanem wyposażenia oraz infrastruktury placówek, tak aby został on doprowadzony do stanu zgodnego z przepisami.
2. Wskazane jest prowadzenie działań upowszechniających wiedzę wśród dyrektorów placówek na temat obowiązujących procedur dotyczących postępowania powypadkowego.
3. Należy zwrócić uwagę na właściwą liczebność uczniów podczas zajęć prowadzonych przez jednego wychowawcę w świetlicy, gdyż zdarzają się przypadki, kiedy jest ona przekraczana.